
OMAVALVONTASUUNNITELMA

Suun terveydenhuolto Hämeenlinnan palvelualue ja Hattula

KANTA-HÄMEEN HYVINVOINTIALUE

PÄIVITETTY: 18.04.2024

Sisällysluettelo

1	Palveluntuottajaa koskevat tiedot	1
2	Omaevalvontasuunnitelman laatiminen	1
3	Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet	2
4	Riskienhallinta	2
5	Asiakkaan ja potilaan asema sekä oikeudet	5
6	Palvelun sisältö	6
7	Henkilöstö	9
8	Toimitilat.....	11
9	Asiakas- ja potilastietojen käsittely, kirjaaminen ja tietosuoja.....	12
10	Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta	12

1 Palveluntuottajaa koskevat tiedot

Palveluntuottaja Kanta-Hämeen hyvinvointialue Pääkirjaamo: Sibeliuksenkatu 2, 13100 Hämeenlinna omahame(at)omahame.fi 03 629629 (vaihde)
Palveluntuottajan Y-tunnus 3221307-8
Tulosalue Suun terveydenhuollon tulosalue
Palveluyksikön nimi Hämeenlinna ja Hattula
Palveluyksikössä tuotettavat palvelut Suun perusterveydenhuolto, perusterveydenhuollossa annettava suun erikoishoito
Palveluyksikön tai toimipisteiden osoite tai osoitteet Pääterveysasema Viipurintie 1-3 13200 Hämeenlinna Jukolan hammashoitola Eeronkuja 6 13500 Hämeenlinna Hätilän hammashoitola Viipurintie 32 13210 Hämeenlinna Hattulan hammashoitola Parolantie 44 13720 Hattula
Palveluyksikön vastuhenkilö alueylihammaslääkäri Joanna Lius 0504355740 hoitohenkilöstön lähijohtaja Jaana Kriikkula 0504660416 Sähköposti joanna.lius@omahame.fi jaana.kriikkula@omahame.fi

Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat Viikonloppu- ja arkipyhäpäivystys, Mehiläinen Vuokrahenkilöstä Terveystalolta ja Spidermediltä.
---

2 Omavalvontasuunnitelman laatiminen

Omavalvonnin suunnittelun ja seurannan vastuhenkilö tai -henkilöt alueylihammaslääkäri Joanna Lius 0504355740, joanna.lius@omahame.fi hoitohenkilöstön lähijohtaja Jaana Kriikkula, 0504660416, jaana.kriikkula@omahame.fi
Suunnitelman laadintaan tai päivitykseen osallistuneet ☒ Henkilöstö on osallistunut omavalvontasuunnitelman laatimiseen ☐ Asiakkaiden tai potilaiden ja läheisten osallisuus on huomioitu omavalvontasuunnitelman laatimisessa
Suunnitelman päivitys ja seuranta Omavalvontasuunnitelma päivitetään aina kun toiminnassa tai ohjeistuksissa tapahtuu olennaisia muutoksia tai jos vastuuhenkilöitä vaihtuu. Omavalvontasuunnitelma tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Omavalvonnin toteutumisesta laaditaan raportti neljän kuukauden välein.
Julkisuus Yksikön omavalvontasuunnitelma ja omavalvonnin seurantaraportit ovat nähtävillä Oma Hämeen verkkosivuilla www.omahame.fi sekä yksikössä. Omavalvontasuunnitelma tulostettuna hoitoloiden odotusauloissa

3 Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

Yksikön tuottamat palvelut ja toiminta-ajatus

Suun terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä määrätään Terveydenhuoltolain 1326/2010 26 §. Suun terveydenhuollon palveluihin kuuluu väestön suun terveyden edistäminen ja seuranta, terveysneuvonta ja terveystarkastukset, suun sairauksien tutkimus, ehkäisy ja hoito sekä potilaan erityisen tuen ja tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen sekä potilaan hoito ja tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaminen

Toimintaamme ohjaavat lainsäädäntö, ammattieettiset periaatteet, Käypä hoito –suositukset sekä asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen arvot ovat:

Yhdenvertaisuus. Hyvinvointialueella järjestetään kaikille kantahämäläisille asukkaiden palvelutarpeen mukaan rakennetut palvelut siten, että asiakasryhmien väliset palveluerot minimoidaan.

Asiakaslähtöisyys. Asiakas on keskipiste ja palvelut ovat asiakasta varten. Asiakaslähtöisyys merkitsee asiakkaan voimavaroista lähtevää osallisuutta ja kumppanuutta. Asiakas otetaan mukaan palvelujen kehittämiseen, suunnitteluun ja toimeenpanoon. Asiakkaan hyvinvointi tehdään yhdessä.

Vaikuttavuus. Hyvinvointialueella käytetään näyttöön perustuvia vaikuttavimpia toimintatapoja, jotka luovat lisäarvoa asiakkaalle. Vaikuttavuus on toiminnan tai palvelun aikaansaama muutos asiakkaan tilassa.

Rohkeus. Hyvinvointialueella on kyky muutokseen sekä kyky kokeilla erilaisia toimintatapoja ja valita niistä toimivat. Se on myös kykyä päättää ja toimia.

Hyvinvointialueen arvot käydään yksikössä läpi vähintään kerran vuodessa.

Arvot näkyvät toiminnassamme seuraavasti:

- 1.) Yhdenvertaisuus: Aikojen saaminen yhdenvertaisesti koko alueen sisällä ja erikoishammaslääkäreiden osaamisen hyödyntämisestä koko alueen väestön hyväksi. Sekä kiireelliseen että kiireettömään hoitoon pääsy samoilla kriteereillä koko alueella.
- 2.) Asiakaslähtöisyys: Hoitoon pääsyn odotusajan lyhentäminen vanhasta hoitotakuun määrittämästä 6 kuukaudesta nykyiseen 4 kuukauteen ja siitä edelleen 3 kuukauteen. Yhteydenottokanavien laajentaminen sähköisiin kanaviin. Tällä hetkellä käytössä on Omaolo. Uusien toimintamallien käyttöönotossa huomioidaan ensisijaisesti asiakkaiden tarpeet.
- 3.) Vaikuttavuus: Hoidon vaikuttavuuden mittareiden seuranta ja hyödyntäminen sekä tavoitteena laajentaa samat mittarit koko hyvinvointialueen laajuiseksi.
- 4.) Rohkeus: Kokeillaan erilaisia toimintamalleja ja näistä toimivimmat laajennetaan koko alueelle käyttöön.

4 Riskienhallinta

Luettelo asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyvien riskienhallinnan ja omavalvonnan toimeenpanon ohjeista ja suunnitelmista

- perehdytysuunnitelma (yleisperehdytysohje intrassa, yksikkökohtainen)
- koulutusuunnitelma (tulosaluekohtainen)
- tietoturvasuunnitelma (organisaatiokohtainen)

- valmiussuunnitelma (palvelualueitasoinen)
- pelastussuunnitelma (yksikköitasoinen)
- poistumisturvallisuusselvitys (yksikköitasoinen)
- omavalvontaohjelma ja asiakas- ja potilasturvallisuussuunnitelma (organisaatiotasoinen)
- infektioidentorjunnan ohjeistus (organisaatiotasoinen, tarvittaessa yksikkökohtainen)
- riskienhallintasuunnitelma (tulosalueitasoinen, yksikkökohtainen)
- lääkehoitosuunnitelma (yksikkökohtainen)
- hygieniasuunnitelma (tulosalueitasoinen)
- siivous- ja puhtaanapitosuunnitelma (yksikkökohtainen)

Riskien, poikkeamien ja epäkohtien tunnistaminen ja ilmoittaminen

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella on käytössä kokonaisvaltainen toiminnan ja johtamisjärjestelmän riskienhallinta. Ohjeet riskienhallintaan löytyvät henkilöstölle [intranetistä](#).

Asiakas- ja potilasturvallisuusriskien ja poikkeamien tunnistamisessa hyödynnetään useista eri tietolähteistä saatavaa tietoa. Näitä ovat:

- vaaratapahtumailmoitukset
- henkilöstön epäkohtailmoitukset
- asiakas- ja potilaspalautteet
- erilaiset selvitykset ja tutkinnat
- riskien arvioinnit
- muistutukset, kantelut ja korvatut potilasvahingot
- erilaiset seurantamittarit.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella vaara- ja haittatapahtumien ilmoittamiseen, käsittelyyn ja raportointiin hyödynnetään Awanic Oy:n HaiPro -järjestelmää. Henkilöstön tulee ilmoittaa järjestelmään havaitsemistaan vaaratapahtumista ja läheltä piti-tilanteista. Myös asiakkaat, potilaat ja heidän läheisensä voivat ottaa esille turvallisuudessa havaitsemansa puutteet ja tehdä vaaratilanneilmoituksen Oma Hämeen verkkosivujen kautta tai halutessaan paperisella lomakkeella.

Jokaisen palveluyksikön henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä työskentelevän on ilmoitettava viipymättä salassapitosäännösten estämättä yksikön vastuuhenkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden. Ilmoitusvelvollisuus perustuu lakiin sosiaali- ja terveyspalveluiden valvonnasta (741/2023, §29). Työnantaja ei kohdistaa ilmoituksen tehneeseen henkilöön kielteisiä vastatoimia tehdyn ilmoituksen seurauksena. Sosiaalihuollon palveluissa ilmoitus voidaan tehdä SPro-järjestelmään.

Epäkohdista ilmoitetaan aina lähijohtajalle ja tilanne käydään yhdessä läpi. Haiprot käydään läpi yhdessä tiimikokouksissa sekä kerran vuodessa tulosaluekohtaisesti. Tilanteiden purkaminen käydään läpi yhdessä henkilöstön (ja potilaan kanssa, jos haipro liittyy potilaaseen) ja tilanteiden purkua varten on saatavana avuksi tiimi, joka on koulutettu akuuttien tilanteiden käsittelyyn.

Riski, poikkeama, epäkohta tai ilmoitusvelvollisuus	Ilmoittamistapa	Ilmoitus viranomaiselle (tarvittaessa)
Asiakas- ja potilasturvallisuuden vaaratapahtumat	HaiPro	
Vakava vaaratapahtuma	HaiPro, Asiakas- ja potilasturvallisuusyksikkö	
Epäkohta asiakkaan / potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023, § 29)	SPro, palveluyksikön vastuuhenkilö	Aluehallintovirasto

Riski, poikkeama, epäkohta tai ilmoitusvelvollisuus	Ilmoittamistapa	Ilmoitus viranomaiselle (tarvittaessa)
Ilmoitus tuentarpeessa olevasta henkilöstä	Oma Hämeen verkkosivut / Tuen tarpeen ilmoitukset	
Työturvallisuusilmoitus ja riskienhallinta	HaiPro / WPro	Fimea, Aluehallintovirasto
Tietoturva- ja tietosuojapoikkeamat	HaiPro, tietosuojavastaava	Tietosuojavaltuutettu
Terveyden- ja sosiaalihuollon hoitoilmoitukset	HILMO	THL
Lääkkeiden ja rokotusten haittavaikutukset	Fimean haittavaikutusilmoitus	Fimea
Lääkkeiden tuotevirhe-epäily	Sairaala-apteekki, apteekki.khks(at)omahame.fi	
Lääkinnällisten laitteiden poikkeamat	HaiPro	Fimea
Asiakas- ja potilastietojärjestelmän vaaratilanteet	HaiPro	Fimea ja Valvira
Säteilyvaarapoikkeama	Intranet / Ilmoitus säteilyturvallisuuspoikkeamasta	STUK
Hoitoon liittyvät infektiot	SAI-järjestelmä, prevalenssitutkimukset	
Yleisvaaralliset ja valvottavat tartuntataudit	Ilmoitus hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille tartuntataudit(at)omahame.fi, tartuntatautirekisteri: lääkärin tartuntatauti-ilmoitus ja tartuntatautiepäily	THL
Ruoka- ja vesivälitteiset epidemiat	Ilmoitus hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille tartuntataudit(at)omahame.fi	Ruokavirasto ja THL
Ilmeinen palonvaara tai muu onnettomuusriski rakennuksessa tai asunnossa (Pelastuslaki 42 §)	Pelastustoimen lomake	
Henkilöstöön kohdistuva epäasiallinen käytös tai häirintä	HaiPro	Aluehallintovirasto
Vakava väärinkäytös tai korruptioepäily	Falcony väärinkäytösten ilmoituskanava	

Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsittely

HaiPro-vaaratapahtumailmoitukset

Vaaratapahtumailmoitukset otetaan käsittelyyn viimeistään kahden viikon kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.

Vaaratapahtumailmoitusten käsittelystä vastaa joko alueylihammaslääkäri tai hoitohenkilöstön lähijohtaja riippuen siitä, minkä ammattiryhmän henkilö ilmoituksen tekee. Lähijohtajat seuraavat ilmoituksia ja ne käydään henkilöstön kanssa säännöllisesti läpi tiimikokouksissa.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella suoritetaan vakavien vaaratapahtumien tutkintaa asiakas- ja potilasturvallisuusyksikön koordinoimana. Tutkinnan käynnistämistä harkitaan aina, kun asiakkaalle tai potilaalle on tapahtunut hoidon aikana haittatapahtuma, josta on ollut asiakkaalle tai potilaalle vakavia seurauksia. Tutkinnan voi käynnistää myös tilanne, josta ei ole tullut asiakkaalle tai potilaalle vakavia seurauksia, mutta tilanne on muuten usein toistuva tai koskettaa useampaa yksikköä. Vaaratilanteet, joista oli tai olisi voinut olla vakava seuraus, otetaan heti käsittelyyn.

5 Asiakkaan ja potilaan asema sekä oikeudet

Asiakkaan ja potilaan palvelua koskeva suunnitelma

Terveys- ja hoitolaaki edellyttää, että potilaalle laaditaan hoidon tueksi hoitosuunnitelma. Hoitosuunnitelma tukee hoidon jatkuvuutta ja sen avulla pystytään koordinoimaan hoidon kokonaisvaltaisuutta.

Hoitosuunnitelman teko kuuluu suun perustutkimukseen.

Hoitosuunnitelma laatii hammaslääkäri yhdessä potilaan, hänen omaisensa tai laillisen edustajan kanssa. Hoitosuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa hoidon edetessä. Potilaalle on hoitosuunnitelmaa laadittaessa kerrottava kaikki vaihtoehtoiset hoitomuodot. Hoitosuunnitelmasta tulee käydä ilmi tarvittavat tutkimukset, hoito ja sen toteutus, diagnoosit sekä seuraavan hoitojakson (recall) väli.

Suun terveydenhuollossa käytetään plakkimittaria.

Asiakkaan ja potilaan kohtelu

Suun terveydenhuollon ammattilaisia velvoittaa ammattietiikka ja lainsäädäntö.

Mikäli potilas on tyytymätön kohteluunsa suun terveydenhuollossa, hän voi antaa siitä palautetta joko palautekanavan kautta tai tekemällä kirjallisen muistutuksen.

Palautteet ja muistutukset käsitellään aina asianosaisen suun terveydenhuollon ammattilaisen ja lähijohtajien kanssa, ja potilas saa kirjallisen selvityksen tapahtuneesta.

Mikäli potilaan vastaanottokäynnillä ilmenee haittatapahtuma tai vaaratilanne, käydään se välittömästi läpi potilaan kanssa ja potilaalle kerrotaan mahdollisista jatkotoimenpiteistä tai neuvotaan tilanteesta riippuen olla yhteydessä esimerkiksi potilasasiavastaavaan.

Itsemääräämisoikeuden varmistaminen

Itsemääräämisoikeudella tarkoitetaan yksilön oikeutta määrätä omasta elämästään ja oikeutta päättää itseään koskevista asioista.

Jokaisella henkilöllä on oikeus vapaaehtoisuuteen perustuen hakeutua suun terveydenhuollon palvelujen piiriin. Lisäksi jokainen henkilö itse päättää, mihin hoito- tai muihin toimenpiteisiin hän suostuu. Kaikki hoitoon liittyvät päätökset suun terveydenhuollon ammattilainen tekee yhdessä potilaan kanssa potilaan tahtoa kunnioittaen. Niitä potilaita, jotka eivät kykene päättämään hoidostaan, hoidetaan heidän arvioidun etunsa pohjalta (Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992).

Asiakkaan, potilaan ja läheisen osallisuus

Hoitosuunnitelma ja hoitopäätökset tehdään aina yhdessä potilaan, hänen omaisensa tai laillisen edustajansa kanssa.

Asiakas- ja potilaspalautetta kerätään Oma Hämeen verkkosivuilta löytyvän sähköisen palautekanavan kautta.

Asiakkaat, potilaat ja heidän läheisensä voivat ottaa esille turvallisuudessa havaitsemansa puutteet ja tehdä vaaratilanneilmoituksen Oma Hämeen verkkosivujen kautta tai halutessaan paperisella lomakkeella.

Palautetta voi antaa koko ajan ja palautteeseen reagoidaan sitä mukaan, kun sitä tulee. Kehitämme koko ajan toimintaa ja hyödynnämme saamaamme palautetta kehittämistoimissamme.

Asiakkaan ja potilaan oikeusturva

Potilasasiavastaavan tehtävänä on tiedottaa potilaan oikeuksista terveydenhuollon eri palveluissa sekä neuvoa potilaita ja terveydenhuollon henkilöä potilaslain soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä, esimerkiksi tiedonsaantia, itsemääräämisoikeutta ja hoidon saatavuutta koskevista asioista.

Potilasasiavastaavan nimi ja yhteystiedot: Tiina Ketola-Mäcklin ja Kirsi Vilpa. Takaisinsoittopalvelu puh. 036293204 on auki maanantaista torstaihin klo 08:00 - 12:00. Yhteydenottopyyntö on mahdollista myös tekstiviestinä puhelinumeroon +358 457 396 5639.

Mahdollisissa ongelmatilanteissa asiakkaan tai potilaan on suositeltavaa olla yhteydessä suoraan palveluyksikön lähijohtajaan, jonka kanssa tilannetta voidaan lähteä selvittämään. Jos asia ei selviä keskustelemalla, on asiakkaalla ja potilaalla oikeus tehdä kirjallinen muistutus yksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa, pääsääntöisesti yhden kuukauden kuluessa. Jos tilanne ei tällä selviä, on mahdollista tehdä kantelu Aluehallintovirastolle tai tietyissä tilanteissa Valviralle tai eduskunnan oikeusasiamiehelle.

Suun terveydenhuollon muistutukset tulevat hallintoylihammaslääkärille Oma Hämeen kirjaamon kautta. Hän pyytää tarvittavat selvitykset ja laatii kirjallisen vastauksen yhden kuukauden kuluessa.

Kanteluihin selvityksen antaa suun terveydenhuollon tulosaluejohtaja. Muistutukset, kantelut ja valvontapäätökset käydään yksiköissä läpi ja tarpeen vaatiessa tehdään konkreettisia muutoksia toimintaan. Lisäksi yksiköissä järjestetään täydennyskoulutusta.

6 Palvelun sisältö

Palveluiden saavutettavuus ja saatavuus

Asiakkaat pääsevät suun terveydenhuollon palvelujen piiriin soittamalla suun terveydenhuollon keskitettyyn ajanvaraukseen. Ajanvaraus on auki terveyskeskuksen aukioloaikoina klo 8-15. Käytössä on takaisinsoittopalvelu. Jokaiseen puheluun soitetaan takaisin saman päivän aikana.

Ensiapuun ja kiireelliseen hoitoon on päästävä heti riippumatta potilaan asuinpaikasta. Kiireellistä hoitoa varten on terveyskeskuksissa ja sairaaloissa päivystysvastaanotot.

Kiireettömän hoidon hoitotakuu suun terveydenhuollossa on 4 kuukautta. 1.11.24 alkaen hoitotakuu suun terveydenhuollossa on 3 kuukautta.

Erikoissairaanhoidossa kiireettömään hoitoon pääseminen edellyttää hammaslääkärin lähetettä. Erikoissairaanhoidossa hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmessa viikossa lähetteen saapumisesta. Arvioinnin edellyttämät tutkimukset ja erikoislääkärin arviointi on tehtävä kolmessa kuukaudessa lähetteen saapumisesta. Jos tutkimuksissa todetaan, että potilas tarvitsee erikoissairaanhoitoa, se on aloitettava viimeistään kuudessa kuukaudessa hoidon tarpeen toteamisesta

Suun perusterveydenhuollossa seurataan koko ajan hoitotakuussa pysymistä käyttämällä T3-lukua (T3= kolmas vapaa aika keskimäärin kalenteripäivissä eli odotusaikojen mediaani).

Asiakkaiden ja potilaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Suun perusterveydenhuollossa edistetään potilaiden terveyttä ja hyvinvointia.

Hyvinvointialueella suun terveydenhuollossa on olemassa terveydenedistämisen työryhmä. Teemme yhteistyötä useiden eri toimijoiden kanssa.

Ravitsemus ja ruokahuolto

Ei koske suun terveydenhuoltoa.

Infektioiden torjunta

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella toimii yhteinen infektioidentorjuntayksikkö, jonka lakisääteinen tehtävä on huolehtia hoitoon liittyvien infektioiden (HLI) torjunnan kehittämisestä alueen sote-yksiköissä. Henkilöstö löytää infektioiden torjuntayksikön yhteystiedot ja hyvinvointialueen infektioidentorjuntaohjeet [Oma Hämeen intranetistä](#).

Jokaiseen hoitoa tai hoivaa toteuttavaan sosiaali- tai terveyspalveluita tuottavaan yksikköön on nimetty hygieniayhdyshenkilö. Hygieniayhdyshenkilö toimii oman yksikkönsä infektioiden torjunnan asiantuntijana yhteistyössä yksikkönsä lähijohtajan kanssa sekä yhteyshenkilönä yksikkönsä ja infektioidentorjuntayksikön välillä.

Yksikön hygieniayhdyshenkilö: Viipurintien pääterveysasema Jaana Kivilä, Jukolan hammashoitola Riina Anttila, Hätilän hammashoitola Tiina Kallio, Hattulan hammashoitola Sonja Riihimäki

Uudet työntekijät ja opiskelijat perehdytetään infektioiden torjuntaan ja seurantaan. Lisäksi heille annetaan kirjallinen "[Tietoa infektioiden torjunnasta uudelle työntekijälle](#)" -ohje, jonka henkilöstö löytää Oma Hämeen intranetistä.

Suun terveydenhuollossa on olemassa omat hygieniäohjeet ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueen intrassa on infektioiden torjuntaohjeet nähtävillä. Jokainen työntekijä perehdytetään työsuhteen alkaessa ohjeisiin.

Epidemioista ja vakavista infektiotapauksista tiedotetaan ja konsultoidaan Kanta-Hämeen hyvinvointialueen infektioidentorjuntayksikköä.

Lääkehuolto

Kaikissa yksiköissä, joissa toteutetaan lääkehoitoa, tulee olla ajantasainen [Turvalliseen lääkehoito-oppaaseen](#) (6/2021) perustuva lääkärin allekirjoittama lääkehoitosuunnitelma. Lääkehoitosuunnitelma päivitetään aina toiminnan muuttuessa ja vähintään kerran vuodessa.

Yksikön lääkehoidon vastuuhenkilö: Viipurintien pääterveysasema hml Darja Djusko ja hh Päivi Mikkola, Jukolan hammashoitola hml Elina Olander ja hh Tuukka-Matias Korhonen, Hätilän hammashoitola hml Mimosa Jahkonen ja hh Tiina Kallio, Hattulan hammashoitola hml Mirella Tuominen ja shg Katri Tyrylä

Lähijohtaja vastaa, että jokainen työntekijä on perehdytetty lääkehoitosuunnitelman käyttöön.

Lähijohtaja seuraa lääkehoitolupien suorituksia ja voimassaoloa.

Etä- ja digipalvelut

Tietoa tyyppin 2 diabeteksestä- etäryhmä. Ryhmä on tarkoitettu kaikille Kanta-Hämeen hyvinvointialueella asuville ja diagnosoiduille tyyppin 2 diabetesta sairastaville henkilöille. Tietoa tyyppin 2 diabeteksestä ohjaussisällöt on jaettu neljään eri osuuteen (osa 1, 2, 3 ja 4). Etäryhmään ei ole rajoituksia osallistujamäärästä eikä vaadi ennakoilmoittautumista. Ryhmään sisäänkäynti tapahtuu ennaltajulkaistun [linkin kautta](#). Vaatii kirjautumisen ja osallistuminen kirjataan potilastietojärjestelmään etäryhmätyypillä. Tietosuoja- asiat on laadittu yhteistyössä tietoturvan kanssa.

DM1 tietoa lasten vanhemmille- etäryhmä. Ryhmä on tarkoitettu kaikille Kanta- Hämeen hyvinvointialueella asuvien DM1 diagnoosin saaneiden lasten vanhemmille. Moniammatillinen asiantuntija verkosto ohjaajina. Kerrat on rajattu lasten ikäryhmien mukaan alla kouluikäisiin, alakouluikäisiin ja yläkouluikäisiin. Ryhmään osallistuminen tapahtuu ennakoilmoittautumisella esh DM1 polin sairaanhoitajan kautta. Vaatii kirjautumisen ja osallistuminen kirjataan potilastietojärjestelmään. Tietosuoja- asiat on laadittu yhteistyössä tietoturvan kanssa.

Etäryhmillä on oma ohjausryhmänsä ja niissä toimitaan moniammatillisesti. Ryhmiä käydään ja ollaan käyty markkinoimassa varsinkin pth:n puolella ahkerasti ja niitä mainostetaan OmaHämeen sosiaalisissa medioissa ja julkaisuissa. Myös paikallislehti- ilmoitukset ovat käytössä. Potilaat ohjautuvat ryhmiin joko ammattilaisen ohjauksesta, omasta mielenkiinnostaan tai suoraan kutsuttuna. Palautteet kerätään tällä hetkellä Flowmedikin työkalulla, joka valitettavasti vielä melko suppea toiminnoiltaan. Lisäksi ollaan kerätty Webropol palautetta, joka on osallistujille vapaaehtoinen. Näiden palautteiden perusteella kehitämme toimintaa jokaisen kerran jälkeen.

Digipalveluista käytössä on OmaOlo ja siellä hampaiden ja suun alueen oire tai vamma- arvio.

OmaOlossa on myös Hyvinvointi ja terveystarkastus, jonka asiakkaat voivat täyttää ja hakeutua sitten esimerkiksi sairaanhoitajan vastaanotolle. Toisena vaihtoehtona on kyselyn täyttö yhdessä hoitajan kanssa vastaanotolla. Sairaan-/terveydenhoitaja käy vastaukset läpi ja jos suun terveyden osiossa nousee huolenaiheita, siitä ollaan yhteydessä suun terveydenhuoltoon.

Hämeenlinnan hammashoitoloissa on käytössä OmaOlon kautta tehtävä oirearvio, joka ohjaa kiireettömään lohkeama-ajanvaraukseen sähköisesti.

Hämeenlinnan hammashoitoloissa on ahnet-ajanvarauslajilla toimii sähköinen ajanvaraus, peruutus ja siirto.

Tällä hetkellä kriisiviestintä mahdollisen käyttökatkon aikana tapahtuu Plandiscin (ryhmien vuosikello) ja sosiaalisen median välityksellä, jos tällainen tilanne tulisi vastaan.

Lääkinnälliset laitteet

Osaamisen varmistamisesta vastaa lähijohtaja yhdessä yksikön laitevastaavan kanssa. Lääkinnällisiin laitteisiin liittyvistä vaaratapahtumista tehdään HaiPro -ilmoitus. Lisäksi vakavista vaaratilanteista laitteisiin liittyen tehdään ilmoitus Fimeaan ja asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyvistä lisäksi Valviraan.

Uuden laitteen tullessa hoitolaan, laitevalmistaja antaa koulutuksen laitteen käyttöön. Jatkossa uusi työntekijä perehdytetään laitteen toimintaan

Asiakkaalle annetaan aina laitteeseen hoitolassa henkilökohtainen opastus. Kotiin annetaan kirjalliset ohjeet ja varataan aina ainakin yksi kontrolliaika.

Suun terveydenhuollon hoito- ja tutkimusvälineet huolletaan välinehuollossa. Välineet pestään, desinfioidaan ja steriloidaan, jonka jälkeen välineet palautuvat kuivattuina ja pakattuina takaisin suun terveydenhuoltoon.

Välinehuollon laitteista yksiköissä on käytössä DAC-laitteet ja ultraäänilaitteet. DACissa tapahtuu porien käsikappaleiden sterilointi ja autoklaavaus. Jokaisessa hoitolassa on DAC-vastaava, joka huolehtii DACin viikkohuollot. Vuosihuollot tapahtuvat laitevalmistajan toimesta. Ultraäänilaitetta käytetään proteesien puhdistukseen. Viikkohuollot tehdään DAC-vastaavan toimesta.

Noudatamme laitevalmistajien määräyksiä ja ohjeistuksia.

Palveluysikköön nimetään ammattimaisesti käytettävien lääkinnällisten laitteiden turvallisuudesta vastaava henkilö, joka huolehtii vaaratilanteita koskevien ilmoitusten ja muiden laitteisiin liittyvien määräysten noudattamisesta.

Palvelualueen laitevastaavan nimi ja yhteystiedot: Jeanette Kuoppala, jeanette.kuoppala@omahame.fi

Moniammatillinen yhteistyö ja hoitoketjut

Asiakas ja potilas voi tarvita useita palveluja. Jotta palvelukokonaisuudesta muodostuisi asiakkaan ja potilaan kannalta toimiva ja hänen tarpeitaan vastaava, vaaditaan eri toimijoiden välistä yhteistyötä, jossa erityisen tärkeää on tiedonkulku.

Tärkein yhteistyötaho on hyvinvointialueella toimiva erikoissairaanhoido ja avosairaanhoido. Lisäksi teemme yhteistyötä huuli- ja suulakihalkio keskuksen kanssa (HUSUKE).

Teemme yhteistyötä myös kolmannen sektorin toimijoiden, päiväkotien, oppilaitosten sekä ikäihmisten ja vammaispalveluiden kanssa

Alihankintana ostettujen palvelujen laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistaminen

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen suun terveydenhuollon arkipyhä- ja viikonloppupäivystys on ulkoistettu Mehiläiselle, jolta on vaadittu omavalvontasuunnitelma.

7 Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Yksikön suunniteltu henkilöstön määrä ja rakenne:

Nimike tai koulutus	Lukumäärä
Hammaslääkäri	30
Hammashoitaja	43

Suuhygienisti

12

Henkilöstön riittävyys varmistetaan päivittäisjärjestelyillä. Mikäli henkilöstöä ei ole riittävästi, potilaiden kiireettömiä aikoja siirretään. Kiireellisen hoidon varmistamiseksi voidaan tehdä lisätöitä. Käytössä on rajallinen sijaisten pooli. Jokaiseen yksikköön on sijoitettu yksi ylimääräinen hammashoitaja äkillisten sijaistusten varalle.

Rekrytointi

Henkilöstö löytää Kanta-Hämeen hyvinvointialueen rekrytointiohjeet [Rekrytoinnin käsikirjasta](#).

Lähijohtaja tarkistaa henkilön ammattipätevyyden Valviran ylläpitämästä keskusrekisteristä (JulkiTerhikki ja JulkiSuosikki). Lähijohtaja vastaa myös henkilön muun soveltuvuuden varmistamisesta.

Perehdytys, osaamisen kehittäminen ja oppilaitosyhteistyö

Perehdytys

Lähijohtaja huolehtii perehdytyksen järjestämisestä. Perehdytyksessä käytetään Oma Hämeen mallia sekä yksikkökohtaisia malleja. Työyksiköllä on vastuu yksikön uuden työntekijän/opiskelijan perehdytyksestä. Hoitolassa on aina nimetty perehdyttäjä.

Onnistumiskeskustelut

Onnistumiskeskustelut käydään 1-2 kertaa vuodessa. Herttaan tallennetaan keskusteluissa läpikäyty kaavake.

Täydennyskoulutukset

Suun terveydenhuollon tulosalueella on yhteinen koulutussuunnitelma. Lisäksi jokaisella työntekijällä on henkilökohtainen koulutussuunnitelma. Kaikki käydyt koulutukset tallennetaan Herttaan. Mikäli työssä tulee tilanne, johon työntekijä erityisesti tarvitsee koulutusta, sellainen järjestetään hänelle.

Hoitohenkilökunta suorittaa viiden vuoden välein SUULOP-koulutuksen. Halutessaan työntekijä voi suorittaa myös laajemman LOVE-koulutuksen.

Turvallisuuskoulutukset

Jokainen työntekijä suorittaa vuosittain Oppiportin Tietoturva sosiaali- ja terveydenhuollossa verkkokoulutuksen. Lähijohtajat ja muut johtotehtävissä työskentelevät suorittavat johdon ja esihenkilöiden tietoturvakoulutuksen ja tietoturvariskien hallinta terveydenhuollon organisaatioissa -kurssit.

Alkusammutus- ja poistumisharjoitukset sekä ensiapukoulutukset kuuluvat tulosalueen koulutussuunnitelmaan ja vaadittujen turvallisuuskoulutusten voimassaoloa seuraa yksiköiden lähijohtajat

Opiskelijoiden ohjaus harjoittelussa ja työsuhteessa

Jokaiselle opiskelijalle on järjestetty nimetty ohjaaja.

Työhyvinvointi ja työsuojelu

Työntekijöiden turvallisuuden ja terveellisuuden edistämiseksi sekä työkyvyn ylläpitämiseksi on Oma Hämeessä laadittu työsuojelun toimintaohjelma, joka kattaa työpaikan työolojen kehittämistarpeet ja työympäristöön liittyvien tekijöiden vaikutukset. Työsuojelun toimintaohjelmassa määritellään työsuojelun päämäärä ja tavoitteet, vastuut ja toimivalta. Työolojen seuranta ja kehittäminen ovat suunniteltua

toimintaa, jolla ennakolta torjutaan ja ehkäistään tapaturmien, terveyshaittojen ja vaaratilanteiden ilmenemistä sekä pyritään ylläpitämään hyvää työilmapiiriä ja työssä jaksamista. Toimintaohjelma tukee työyksikkökohtaisten toimintasuunnitelmien laatimista ja päivittämistä.

Oma Hämeen työhyvinvointiohjelmassa määritellään keinot ja prosessit, joilla edistetään työntekijän innostusta työhönsä ja työkykyä. Työhyvinvointiohjelma pitää sisällään mm. työhyvinvointia ja työkykyä tukevan ohjeistuksen, päihdeohjelman sekä työsuojeluun ja työturvallisuuteen liittyvän ohjeistuksen. Työntekijöiden työhyvinvointia seurataan mm. työhyvinvointikyselyillä ja erilaisilla HR-mittareilla, kuten sairauspoissaoloseurannalla.

Lähihoitajat laativat yhdessä henkilöstön kanssa työturvallisuuslain edellyttämän työn vaarojen kartoituksen ja riskinarvioinnin. Riskinarviointi tehdään toimipistekohtaisesti WPro-järjestelmässä kolmen vuoden välein ja päivitetään vuosittain. Riskinarviointi toimii yksikkökohtaisen työsuojelun toimintasuunnitelman pohjana.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen työterveyshuollosta vastaa Terveystalo. Ennaltaehkäiseviin työterveyshuoltopalveluihin kuuluvat työpaikkaselvitykset, jotka toteutetaan työpaikan, työsuojelun ja työterveyshuollon yhteistyönä. Muita työterveyshuollon lakisääteisiä tehtäviä ovat neuvonta ja ohjaus, terveystarkastukset, työkykyä ylläpitävään toimintaan osallistuminen sekä osatyökykyisten työntekijöiden terveydentilan seuranta. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma sisältää työterveyshuollon yleiset tavoitteet, sen laajuuden sekä työpaikan olosuhteisiin perustuvat tarpeet sekä niistä johtuvat toimenpiteet.

Henkilöstön rokotussuoja on sekä asiakkaiden, potilaiden että henkilöstön turvallisuutta. Tartuntatautilain 48 §:n mukaista rokotussuojaa edellytetään tartuntatautien vakaville seurauksille alttiiden asiakkaiden ja potilaiden parissa työskentelevillä.

8 Toimitilat

Toimitilat ja tilojen käytön periaatteet

Hammashoitohuoneilla ja muilla tiloilla (välinehuolto, taukotila, varastot, toimistot, saniteettitilat) on laissa säädetyt vaatimukset, jotka tilamme täyttää.

Tiloista vastaa tilapalvelut ja he hoitavat tiloihin liittyvät asiat isännöitsijöiden kanssa mikäli tiloissa havaitaan jotain korjattavaa.

Teknologiset ratkaisut

Kulunvalvontalaitteet on, samoin murto- ja palosuojaus. Vartijahälytysjärjestelmä.

Siivous ja puhtaanapito

Yksikössä on siivous- ja puhtaanapitosuunnitelma. Suunnitelmassa on määriteltynä eri tilojen siivoustaajuudet sekä määräaikaistöiden suorittamisen aikavälit. Kanta-Hämeen hyvinvointialueella epidemiatilanteiden siivouksesta konsultoidaan infektioidentorjuntayksikköä. [Oma Hämeen intranetissä](#) on henkilöstön saatavilla ohjeet mm. vatsatautiepidemiaan.

Yksiköissä seurataan yleistä hygieniatasoa työntekijöiden toimesta. Hoituhuoneet siivotaan päivittäin ulkoisen toimijan toimesta ja jäteasiat tyhjennetään useamman kerran päivässä.

Puhtaanapitosuunnitelma on tehty erikseen. Pyykki- ja vaatehuolto ulkoisen toimijan toimesta.

Henkilöstö perehdytetään työsuhteen alkaessa puhtaanapidon ja pyykkihuollon järjestämiseen.

Jätehuolto

Jätehuollon ja tietosuojajätteen osalta noudatamme ajantasaisen lainsäädännön ohjeistusta

9 Asiakas- ja potilastietojen käsittely, kirjaaminen ja tietosuoja

Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja kirjaaminen

Asiakkaiden ja potilaiden tietoja käsittelevillä työntekijöillä ja opiskelijoilla on vaitiolovelvollisuus, ja tietojärjestelmien käyttöoikeuksien saaminen edellyttää kirjallista tietoturva- ja tietosuojasitoutumusta. Salassapito- ja vaitiolovelvollisuus jatkuu palvelussuhteen päättymisen jälkeenkin.

Potilasasiakirjojen käsittely ja salassapito toteutetaan lainsäädännön mukaisesti.

Tietoturva ja tietosuoja

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tietosuojavastaava on Jaana Riikonen, tietosuojavastaava(at)omahame.fi

Hyvinvointialueen tietoturvan ja tietosuojan periaatteet, käytännöt ja vastuut määritellään Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tietoturva- ja tietosuojapolitiikan asiakirjassa.

Etätyössä noudatetaan lainsäädännön vaatimaa tasoa ja jokaisella etätyötä tekevällä on oma vastuu huolehtia säännösten noudattamisesta. Nämä asiat käydään läpi perehdytyksen yhteydessä.

Tietoturvaloukkauksella tarkoitetaan tapahtumaa tai tekoa, jonka seurauksena henkilötietoja tuhoutuu, häviää, muuttuu tai niitä luovutetaan luvattomasti tai henkilötietoihin pääsee käsiksi taho, jolla ei ole henkilötietoihin oikeutta. Kaikista henkilötietojen tietoturvaloukkauksista tehdään välittömästi HaiPro-ilmoitus.

Palveluyksiköissä varmistetaan tietosuojaan liittyvän lainsäädännön toteutuminen kouluttamalla ja perehdyttämällä henkilökuntaa sekä ilmoittamalla aina lainsäädännön muutoksista.

10 Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta

Yksikön kehittämistavoitteet ja suunnitellut toimenpiteet asiakas- ja potilasturvallisuuteen, palvelun laatuun, omavalvontaan tai riskienhallintaan liittyen

Kannustus riskeistä ilmoittamiseen
Laitepassien tulo/laiteseaamisen varmistaminen
Lääkehoitosuunnitelman kehittäminen
Yhteistyön kehittäminen muiden terveydenhuollon ammattilaisten kanssa
Käsihygienian seuraaminen/käsidesin kulutus

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa palveluyksikön vastaava johtaja.

Paikka ja päiväys: 08.05.2024

Allekirjoitus: *Joanna Lius* JOANNA LIUS